

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. I. Confessarij scientia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

Deo illud Propheta: *a quia tu scientiam repulisti, repella me, ne Sacerdotio fungari mihi.* Et propter eandem causam non licebit pœnitentem sibi eligere in Confessarium, quem certò nouit esse idiotam, nec habere peritiam sufficientem ad tale munus bene obeundum: qui non prospicit animæ suæ de medico sufficienter perito; ideoq̄ se exponit periculo notabilis alicuius erroris; & prouocat indignum ad faciendum, quod non potest absque peccato præstare. Et tunc locum haberet, quod Christus dixit suis discipulis, loquens de Pharisæis: *snite illos: cœci sunt, & ducis œcorum. cœcus autem, si cœco ducatur præter, ambo in foueam cadunt.* Ad remouendos autem scrupulos ex prædictis facillè prodituros, est aduertendum: quod in dubio possit ac debeat Confessarius conformare se, ac cedere iudicio ipsius examinantis, & approbantis; & super iouis iubentis; & ipse Pœnitens talem potest sibi eligere: si, attenda qualitate, & conditione suæ Personæ, illum iudicat sufficientem. Pœnitens enim doctus non ita multum indiget erudito Confessario; & qui conscientiam habet non implicatam, non indiget Confessario adeo indultio: atque is, qui intricatam habet.

S. I.

Confessarij Scientia.

IN GENERE autem loquendo triplex scientia est Confessario necessaria ad dignè iudicandum: *Potestatis scilicet, Iuris, ac Facti.* Ad primam scientiam spectat, nosse: quousque sua iurisdicctio se extendat: nullus enim potest absolvere non subditum sibi, siue ex iure, siue ex Priuilegio; nec, absolvere potest à casibus Prælati, qui ipsi iurisdictionem dedit, reseruatis; ac proinde tenetur, omnes tales casus distinctè nosse; & similiter Excommunicationes, ac Censuras impediens absolutionem, & superiori reseruatas: siquidem Pœnitens aliqua tali ligatus, priùs ab ea est absoluentus, quàm à peccatis. Ad secundam scientiam spectat, nosse ordinationes modos peccandi contra leges Dei, & Ecclesiæ, & contra speciales status officij ipsius Pœnitentis; & discernere inter lepram; & leprâ; & inter peccatum lethale ac veniale; & circumstantias mutant species peccatorum, aut eadem notabiliter aggrauantes; & obligationes ex eis ortas restituendi, aut condonandi, aut remouendi occasionem; & reliqua omnia, quæ necessaria sunt ad integritatem Confessionis. Et quoniam Confessarius ex officio potestatem habet soluendi & ligandi; absoluendi & damnandi; & cum absoluit à peccatis, simul obligandi ad certas aliquas pœnas temporales subeundas, quas appellamus pœnitentias, siue satisfactiones; necesse etiam est, eum scire, quas præscribere debeat, tam in satisfactionem præteritorum peccatorum, quàm vt à futuris præseruetur

Et quoniam etiam est medicus spiritualis, habere debet sufficientem scientiam & peritiam communium animarum morborum, eorumque radices, damnorum, & eorum remediis: ut nouerit ea adhibere ad animas curandas, legendo (vt ait S. Thomas) hec omnia in libris Scripture factis, & librorum Sanctorum: Si videmus (inquit) medicos corporum reuolueret quosdam die, & legere libros medicinales corporum, in quibus docetur curare corpora moritura: magna stultitia est non legere libros Sanctorum, medicinales animarum, in quibus docemur curare animas in aeternum vitas. Per terea confessarij iudicium (vt alibi diximus) est simile iudicio vitas in quo duplex liber aperitur: a liber scilicet vitas hoc est notitiae & cognitionis, quam Deus habet de rebus omnibus; siue liber Legis, in quo continetur ius, iuxta quod homines sunt iudicandi: alter liber est conscientiarum, in quo notate sunt omnes actiones bonae & malae, quas quisque facit: in tiam in iudicio Confessionis Confessarius aperire debet librum scientiae & cognitionis suae, renouando memoriam legum & iurium, quae ad suum Tribunal pertinent: & simul aperiendus est liber conscientiae penitentis, qui est iudicandus. Et quamuis librum hunc aperire spectet praecipue ad ipsum penitentem, a quo Confessarius debet accipere notitiam & intentionem materiae, de qua ferendum est iudicium: quae est tertia scientia quam appellamus *Facti*: pertinet tamen etiam ad ipsum Confessarium, vt suis interrogationibus iuuet penitentem: ex cuius responsis plena acquiratur notitiam factorum eius omnium: peccatorum scilicet cogitatione, voluntate, & opere admissorum: quibus eius conscientia maculata est, & onerata. Haec scientia est difficillima omnium, quae sunt in terra. Ex vna enim parte conscientiae sunt adeo variae & diuersae, atque sunt naturales vultus hominum: imò adhuc in his est maior varietas: nam vultus raro mutantur, nisi post multos annos, aut ex morbis extraordinarijs. In conscientijs autem magnae solent esse mutationes: eò quod oppugnetur a varijs spiritibus, & a multis passionibus, quae fluctuum instar varias efficiunt alterationes. In altera vero parte, conscientiae sunt libri clausi & obliuati, dispositio animi interior penitentis, a quo plurimum dependet rectitudo sententiae & curationis, difficillime cognoscitur. vt enim per Ierem. dixit Deus: *homo non est in sermone, & solus ipse Deus eius creator potest illud seruari*. Quamuis ipsemet homo saepe non satis nouit opera sua *et ponens tenebras lucem, & lucem tenebras*. Et quamuis aliquae conscientiae sint satis clare serenae, tranquillae, & tales quae cognoscantur, sicut caelum clarum ac serenum, & in medio diei serena, & sine nubibus: aliae tamen sunt obscurae, nebulosae, ac turbatae sicut dies in hyeme turbide, adeoque intricatae, vt vix agnosci possint: nam vt dicitur apud Iob: *dimmiserunt in rete pedes suos, & in maculis eius ambulabunt*, in uoluntate sese laqueis peccatorum, passionum, & curarum & mille aliarum criticarum

Opusc. 65.
Citato.

Tom. 1.
Tract. 3. c. 6.
Apoc. 2. 5. 12.

b. Iere. 17. 9.

c. I. Sa. 5. 20.

d. Iob. 18. 8.